

Redacțiunea, Administrațiunea și
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisorile nefericite nu se pri-
mesco. Manuscrisurile nu se re-
trimiți.
Birourile de subscripții:
Brașov, piața mare Nr. 22.
Inscripțiile mai primesc în Viena
Kudaly Hesse, Hausstein & Vogler
(Olo Moas), Heinrich Schalk, Alois
Hersel, M. Dukas, A. Opetlik, J. Don-
berger, in Budapesta: A. V. Gold-
berger, Aulon-Meser, Eckstein-Bernat;
in Frankfurt: G. L. Daube, in Ham-
burg: A. Steiner.
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o săptămână 6 cr.
și 80 cr. timbru pentru o pu-
blicare. Publicării mai dese
după tariful și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
serie 10 cr. v. a. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL III.

„Gazeta” iese în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiunea, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dinuțiu în
afară: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu exemplar 6 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 73.

Brașov, Vineri 31 Martie

1889.

Nou abonament

la

„GAZETA TRANSILVANIEI.”

Cu 1 Aprilie 1889 st. v. se deschide nou abonamentul la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei luni 3 fl., pe șase luni 6 fl., pe un an 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe trei luni 10 franci, pe șase luni 20 franci, pe un an 40 franci.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 2 fl. pe șase luni 1 fl.

Pentru România și străinătate: pe un an 8 franci, pe șase luni 4 franci.

Abonarea se poate face mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoască a scrie adresa lămurită și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei”.

Brașov, 30 Martie v.

În zilele trecute diarul guvernamental maghiar din Clușiu, vorbind despre isprăvile fișpanului Banffy în comitatul Bistrița-Năsăud, susținea că „rea inimă trebuie să aibă acel român, care nu va recunoște, cât de mult a făcut Banffy pentru Năsăudenii.”

Chiar Sâmbăta trecută, în ședința primă a așa zisului „comitet administrativ al fondurilor grănițeresci” impus grănițerilor de către dl Banffy, acesta avu nerușinarea de a se lăuda, că el lucră în folosul populației, avându intențiunile cele mai cinstite pentru viitorul ei și că abia mai târziu se vor cunoște rodele bune ale administrării sale.

Noi credem, că sunt prea

de ajuns și rezultatele de până acuma ale activității „fișpanului de model” din Bistrița, spre a ne pute face o judecată clară despre aceea, că ore Banffy este amic, ori dușmanul cel mai înverșunat al limbei și al culturii naționale a Românilor Năsăudenii?

Decă Banffy ar avea în adevăr intențiunile bune și leale față cu dezvoltarea poporului român grănițeresc, atunci el, care este atotputernic în comitat, ar trebui să protejeze instrucțiunea română în școlile noastre confesionale, sau cel puțin ar trebui să se ferescă de orice amestec, de ori-ce înrîmătură dușmănoasă în afacerile noastre autonome școlare.

Ce face însă, fișpanul Banffy? Cum lucrează el în folosul Românilor năsăudenii?

Despre acesta ne va lămuri pe deplin un singur cas, dintre cele multe, despre care ni se raportează din nou în numărul de azi. Înțelegem afacerea școlară din comuna grănițerescă Ilva-mică.

Să vedem ce atitudine a observat Banffy cu creaturile sale față cu instrucțiunea română din Ilva-mică.

Școla confesională din această comună, care, afară de câteva familii iudovesci, este locuită numai de Români de una și aceeași confesiune, era bine cercetată, dar nu avea încăperi corespunzătoare legilor. I s'a cerut să se clădească o școlă corespunzătoare, căci la din contra se va decreta înființarea unei școle comunale.

Euată privilegiul cel mai bun de a delătura școla confesională din Ilva-mică! Decă Banffy era amic al poporului român, el ar fi zis către inspectorul de școle unguresc: s'așteptăm până ce

Ilvanii își vor clădi o nouă școlă și să se lămurească tot concursul posibil ca să se potă corespunde cât mai iute cerințelor legii.

Der decă tăcea astfel, unde ar fi rămas gloria lui înaintea șovinistilor, cari îl declarau ca cel mai „istef și aprig maghiarizator?”

Fostul inspector de școle ung. promisese ce-i drept Ilvanilor, că nu va face școlă comună decă ei își vor zidi un nou edificiu școlar. Der pote tocmai pentru că era mai conciliant, acest inspector fu depărtat din postul său, și înlocuit cu o creatură a lui Banffy, cu inspectorul de azi Havas Gyula.

Cu ajutorul acestuia Banffy a declarat război tuturor școlilor confesionale române din comitat, între cari și cele din Ilva-mică.

Deși Ilvanii făcuseră toți pașii pentru clădirea unui nou edificiu de școlă, noul inspector ung. decreta înființarea școlei de concurență comunale.

Acum ce se vede? O școlă comună, lângă școla confesională, însă fără local de școlă. Comuna este provocată să-i procure un local, dar nu găsește. În cele din urmă se termină zidirea școlei confesionale cu 2 despărțăminte. Inspectorul de școle pretinde acum, ca să se cedeze o clasă din edificiul școlei confesionale pentru școla comună, căci la din contra comuna va fi silită a zidi pe sepele ei o școlă comună.

Concurența aceasta produce mare fierbere în comună. Se nascu neînțelegeri din cauza intrigelor celor dela cârma comitatului. În cele din urmă majoritatea senatului școlar confesional cedă presiunii și vrea să închirieze co-

munei o clasă pentru scopurile școlii comunale.

Din norocire a intervenit Vicarul Năsăudului ca inspector superior confesional și a trezită din somn și pe consistoriul școlar din Gherla, care n'a aprobat hotărîrea senatului școlar din Ilva-mică și a făcut pași pentru apărarea școlei confesionale.

Și voind să scimă, pentru ce s'a făcut atăta turburare în comuna Ilva-mică, vom afla:

Pentru o școlă care este frecventată numai de patru elevi, între cari trei Jidovi, și care costă 800 fl. la an, pe aceeași comună, care jertfese așa de mult spre a susține școla română confesională cu 95 de elevi.

Der fișpanul Banffy și creaturilor lui puțin le pasă de necazurile Ilvanilor și de dezvoltarea lor liniștită. Lor le zace la inimă să creeze pepiniere pentru maghiarizare.

Apoi se se mai dăcă că Banffy nu face tot pentru poporul român năsăudenii!

DIN AFARĂ.

Lucrătorii infirmi și parlamentul german.

Parlamentul german în ședința sa de Vinerea trecută a votat luarea în considerare a proiectului prin care guvernul se autorisă a face un fond pentru ajutorarea lucrătorilor infirmi și ai familiilor lor. Proiectul a fost votat cu 167 voturi contra 92. Au votat contra liberalii, mulți din centru, polonii și câțiva din partidul Kartell. Cei mai mulți clericali au votat cu guvernul. D. Rintelen, membru al partidei din centru, a ținut un discurs foarte violent contra proiectului guvernului, învinovățindu-l că prin acest proiect încurajiază viciurile, și pune

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Un orb despre orbi.

(Fine.)

Să nu credă cineva — dăce orbul autor, — că Sanderson și Melania Saliynac ar fi numai nise rare excepțiuni. Fie-care orb, se'nțelege în proporția cu facultățile sale individuale, pote să se apropie, pote să ajungă, ba încă pote să se întrecă cu capabilitatea lor pe acești doi orbi renumiți, deorece prin cultivarea toate simțurile orbului se prefac în ochi. Orbul vede cu tălpile piciorilor, cu pelmele și cu pielea; prin vârful degetelor vorbește sufletul lui.

În Paris se află un sculptor orb cu numele Viadal, care scie să sculpteze lucruri de artă atât de frumoase, încât mulți artiști cu vedere îl invidiază. El vede cu degetele. Pe un alt orb îl întreba cineva: „N'ai dori ca să aibi ochi? — „Mai bine așa fi voit ca să-mi fi crescut brațele de 2 ori așa de mari”, răspunde orbul.

Minunat e ceea ce ne spune Maurice despre un organist orb din Paris, care nu doria nimic mai mult, decât ca să vadă statua lui Napoleon de pe înalta columnă Vendôme. Firesc

el, ai căruia ochi se află în vârful degetelor, foarte puțină speranță putea să aibă că va vedea vre-odată statua. Der eti că sosiră zilele turburilor comuniste. Colosala columnă fu oborită și grandioasa statuă de metal a lui Napoleon se prăvăli în praf și tină. Bătrânul organist orb profită de ocaziune, se duse la statuă, o pipăi cu deamărunț și apoi se'nțorse mulțumit acasă, căci văzuse pe marele Napoleon.

După pipăit urmăză mirosul.

Sute și mii de mirosuri sunt, despre cari noi mai că nici nu scimă, că există, dar cari orbului îi servesc ca tot atâtea călăuze și puncturi de observațiune. Carnea prospătă, uleiurile de cap, tăbacul, pielea prospătă, deosebitele ierburu vindecătoare, florile, hârtia prospătă și Dumneșcu scie câte și mai câte obiecte au tot atâtea mirosuri deosebite, pe cari noi de cele mai multe ori nici nu le observăm, dar cari orbului îi sunt de mare ajutor pentru suplinirea ochilor. Astfel orbul după miros va ști să spună, decă trecătorul de pe strade este un cancelist, farmacist, barbier etc., ori dăce este un măcelar, bucătar, urloier etc. El va ști să spună, decă edificiul pe lângă care trece este o farmacie ori este

o măcelărie, este un magazin de piei și încălțăminte ori dăce e un deposit de făină? etc.

Atât este de fin mirosul orbului, încât el, aflându-se într'o grădină cu flori, va ști merge de-a dreptul la florea ce vrea s'o alegă. Pentru noi, cei cu ochi, nasul nu jăcă vr'un rol așa distins, ba adese-ori suntem și batjocoriți din cauza lui, pe când pentru orbi în nas zace o parte a sufletului său. Numai auzul este pentru orbi mai scump decât mirosul. Unde pipăitul și mirosul nu sunt de ajuns, se recurge la ajutorul urechilor, cari sunt pentru orb forul ultim și infalibil. Auzul orbilor pentru fineța lui a devenit proverbial. Cu musicanți orbi ne înțelnuim prea adese-ori, er în Franca cântarea la piano este aproape exclusivă ocupațiune a orbilor.

Câte-odată impresiunile simțurilor se confundă. Așa de pildă în apropierea unui părete sau a unui lemn, auzul și pipăitul lucrează aproape de-odată; de se schimbă șgomotul în aer, acesta o simte orbul și cu obrazii, adăcă cu pielea, el simte că aerul se contrage, de aceea orbul mai sigur umblă atunci, când este cu capul descoperit.

Forțe de multe feluri sunt glasu-

rile și șgomotele după cari se orientează orbul — scrie Maurice dela Sizeranne — iei clopotul unei mănăstiri, colo orologiul unui turn; într'un loc se află atelierul unui faur, dincolo se lucrează la edificarea unei case. Toate acestea orbul le observă, le aduce în combinațiune și se folosește de ele în lipsa ochilor. La câmp orbului îi servesc spre orientare ogașele rôtelor, diferitele delme, diferitele plante etc., apoi câpițele de fân, fânatele și pădurile cu mirosurile lor. Altmintrelea sună suflarea vântului printre frunzele stejarelui și altmintrelea printre ale bradului; altmintrelea vijăie vântul în luna lui Mai și altmintrelea în Octomvre. Astfel trăiesc natura înaintea orbului, astfel gustă orbul plăcerile deosebitelor anotimpuri.

În fine se întreba orbul Maurice, că ore ce-i lipsesc orbului în măsură așa de mare, încât să-l compătimească totă lumea? „Nimic altă, decât colorea, vederea unei perspective și a unei anumite frumșei corporale” — răspunde Maurice.

Ori ce ar dăce însă orbul Maurice dela Sizeranne, nouă ni-se pare, că el consideră ca inomisibilă ceea ce noi considerăm ca omisibilă, și din con-

pedeci stăruințelor populației ca acesta să facă economii. Folosindu-se de espresii prea violente la adresa guvernului, între altele a dispus că aceștia sunt curați nebuni când votează un astfel de proiect; președintele camerei a chemat mai de multe ori la ordine pe deputatul sus numit.

România și Serbia.

D-lă Văcărescu, ministru al României la Belgrad, a remis în 26 Martie a. c. răspunsul regelui Carol la notificarea ce i se făcuse în privința urcării pe tron a Regelui Alexandru. În răspunsul său, Regele României exprimă vîna sa dorință de a menține raporturile escelente, ce există între cele două țări.

Acum de curând a fost numit ministru-plenipotențiar al României, în locul d-lui Văcărescu, d-lă Rosetti Solescu. Se telegrafiază diarului „N. fr. Presse“ din Belgrad, că această numire este salutată în cercurile rusofile din Belgrad în mod simpatetic deoarece d-lă Rosetti-Solescu este ginerele ministrului de externe rusesc, Giers.

Importul făinei ungare în Austria.

Cestiunea importului făinei ungare în Austria, în contra căruia Cehii agită neocetată, a fost adusă în vorbă și în camera deputaților din Viena.

Șeful de secțiune în ministerul austriac de comerț Wittek, luând parte la desbatere, ilustră în mod caracteristic concurența căilor ferate ungare și dize, că mai întâiu din partea Ungurilor nu s'a ținut în strictă observare șema stabilită de clasificățiune.

Ce privește concurența, căile ferate ungare au pus pentru făina o taxă, care face posibil exportul ei, și prin urmare traiul mai departe al industriei mărăritului.

În privința neobservării șemei de clasificare, „P. Lloyd“ dice, că nu s'a făcut nimic altceva, decât că s'a redus tariful, s'a efinit, și lucrul acesta nu e de condamnat, ci de imitat.

O telegramă de adi din Budapesta ne comunică, că ministrul unguresc Baross a declarat de neadevurate cele dize de Wittek.

Conflictă austro-ungaro-serbă.

„Pol. Corr.“ primese din Belgrad vestea: Înainte cu câteva zile nise păsitorii de graniță unguri au împușcat lângă satul de graniță Brujica asupra mai multor supuși serbi, cari se aflau într'o barcă pe Dunăre. Rănită n'a fost nimenea. Guvernul sârbesc a reclamat

din pricina acestui incident, căruia nu i-se dă nici o însemnătate politică.

Foști miniștrii bulgari condamați.

Judecătoria de cerc din Sofia, după desbateri de două zile, a condamnat la câte un an închisore pe foștii miniștrii Radoslavov și Ivanciov, pe temeiul legii de pressă, pentru atacuri în contra prințului și ministerului. Sentința însă a ușurat-o, propunându principelui să i grațieze, reducându pedepsa la patru luni arest. Condamnații au insinuat recurs. Tribunalul a respins propunerea procurorului, d'a aresta imediat pe Radoslavov și Ivanciov, dicându că e îndestulătoare cautiunea.

Procesul ligei patriotice franceze.

După câteva zile de desbatere, procesul intentat în contra conducătorilor ligei patriotice franceze s'a terminat. Guvernul francez ceruse darea în judecată a președintelui ligei Derouède și a altor ligiști frunțai, sub cuvânt că fac parte dintr'o societate neconcesă de guvern și că au complotat contra republicei, amenințându a provoca războiul civil și chiar războiul în afară. Invinuirea fu esagerată și în partea cea mai mare nedreptă. Acesta o dovedește sentința judecătorească, prin care conducătorii ligei se condamnă la câte 100 franci amendă, er liga se declară desființată. Totul se reduce acolo, că guvernul a voit să ia din mâna lui Boulanger un sprijin.

SCRILE DILEI.

† Constantin Barbescu, directorul școlii comerciale din Galați, a încetat din viață la 25 Martie, în etate de 40 de ani. Această tristă știre ni-o aduc diarele din România. Regretatul director a fost profesor de chimie mai întâiu la gimnaziul român din Brașov.

Recrutarea. În Austria va începe recrutarea, precum se crede, la 1 Mai, er în Ardeal, Bănat și Țera ungurescă la 10 Mai, așa că în patru săptămâni va pute fi terminată recrutarea.

Starea sămenăturilor. Ni-se scrie din Câmpia: Vă fac cunoscut, că până acum am avut în aceste părți ploii multe, cari au făcut să întârziăm cu primăverile. Sămenăturile de tōmnă cele mai timpurii, făcute în secetă, promit puțin, fiind rare de tot, pe când cele mai târziu făcute, la finea lui Octombrie, se arată cu multă mai frumoșe.

O societate de incurgiare a artelor

sunt aproape vrednici de invidiat. Este o vechiă poveste morală francesă, în care un cersitor orb vorbește cu o bătrână olgă. Olgă dice: „A murit un sfânt, îndată va trece p'aiți cadavrul lui.“ — „Să fugim!“ — strigă orbul — „căci un astfel de cadavru vindecă tōte bōlele și noi putem să ne perdem pânea noastră.“

Maurice spune, că dicerea acesta caracterizează opinia mai a tuturor orbilor. Ei sunt atât de obicei înși cu orbia, încât cu greu s'ar pute despărți de ea și decă ar ave lumina ochilor n'ar ști ce să mai începă.

Nouă ni-se pare însă, că autorul esageră. Acei cersitori nu apucă să fugă, când se apropiă de ei cadavrul sfântului, olgă își redobîndi sănătatea piciorilor și orbul își recăpăta lumina ochilor. Olgă se văta și-i părea rău, orbul însă nu avea destule cuvinte pentru a mulțami lui Dumnezeu, că și-a redobîndit lumina ochilor pentru a pute vedea Franța, Savoia și Burgundia.

De geaba sunt tōte; cea mai mare fericire a orbului este, decă și poate redobîndi vederea ochilor, durere însă, că prea arareori și-o redobîndesce. — (După „E-s“.)

s'a format de curând, spune „Românul“, pentru a susține avântul ce și iau tinerile nostre elemente artistice, cari s'au relevat cu ocaziunea celei din urmă esposițiuni. Eta acum și numele persoanelor cari compun comitetul: d-nii N. Crețulescu, Dr. Calenderu, Grigore Cantacuzino, C. Stăncescu și Demetrescu Mirea. Acest comitet a ales un comitet de dōmne, care s'a constituit sub președința d-nei Elena Ferichide, din dōmnele Cornescu, S. Halfon, Ana Calenderu, Zoe Sturza, Zoe Mandrea, Coralia Sevescu, Protopopescu-Pako, Calyroe Chrisovelon.

Prințului Ferdinand de Hohenzollern, moștenitorul tronului român, i-s'a făcut în Galați o manifestațiune cu conductă de torțe și cu musică; totodată s'a scris de cetățeni o adresă de felicitare către principele regal moștenitor.

Congresul didactic în România. D-lă C. C. Dobrescu fiind însărcinat de membrii corpului didactic din Bucuresci să se ducă la Iași și să se înțeleagă cu profesorii d'acolo în privința congresului corpului didactic, a și fost la Iași unde s'a hotărît ca congresul din anul acesta să i se dea nise proporții mai mari, pentru ca să se cimenteze și mai bine legăturile dintre membrii corpului didactic.

Timbrarea losurilor se pōte face de la 12 până la 20 Aprilie, precum a împărțit secretarul unguresc de statu Wekerle, și la oficiul vamal din Budapesta.

O orgă a bestialității. Un proprietar de vii din Szil, comit. Șopron, observă, că i-se fură vin din pimniță, unde avea și tescul, spune „Kaposvar.“ Ca să dea de urma hoților, proprietarul se ascunde deunădile în pimniță și nici nu așteptă mult, când etă că intră șese hoți, cari băura mai înteu bine și apoi luară mēsuri ca să ducă cu ei o bute întregă de vin. Țăranul proprietar, când auzi hotărirea hoților, ca să lase se curgă totă vinul rămas în pimniță, eși afară din ascunșul său și rugă pe hoți să se mulțimescă cu ce fură, er vinul rămas să i-l lase în buți, căci altfel ajunge cersitor. Drept răspuns hoții îi deteră câteva lovituri de băta așa că țăranul cădu jos amețit, apoi îl băgară în tescu și-l striviră de mōrte, așa că sângerile încep să curgă șiroe. Un contrabandist de tutun, care vednd ușa pimniții deschisă, intră acolo, trebui se bea din acest sange, căci tărarii il siliră sub amenințări grozave. După ce beu cutremurându-se, îi deteră și vin și ciocniră cu el. Bestiile acestea în formă de om se mbetără și uită de contrabandist, care se furisă afară, închise ușile pimniței și alergă în sat, unde făcu arătare. Ucigașii au fost găsiți în stare de totală bețiă, apoi puși în fiere și transportați în carceră. Acum se face cercetare.

O carte veche asupra Egiptului. În ședința dela 27 Martie a societății unguresce de geografiă, d. Ianco a făcut o comunicațiune interesantă asupra baronului Thoth, fiul unui companion de arme, anume Rakoezy. Baronul Thoth, născut în 1730, a petrecut în șir de mai mulți ani de-a rëndul la Stambul, unde se bucura de favorea Sultanilor Osman și Mustapha. Memoriile sale au fost publicate în franțuzesce și traduse în șese limbi. În ală patrula volum se descrie Egiptul și autorul espune planul canalului de Suez. Sultanul Mustapha acceptă planul și propuse ală realisa, d'er i impedecă de mōrte. Ideea baronului Thoth fu esecutată cu un secol mai târziu de d. Lesseps. Memoriile baronului Thoth vor fi publicate în mai multe limbi.

Ună frumoșă obicei la universitățile austriace este *promotio sub auspiciis imperatoris*. Acesta se face, când candidatul a depus tōte examenele de doctorat cu succes excelent. Candidatul se promovă atunci sărbătorește ca doctor în preșența unui funcționar superior, care reprezintă persoana împăratului, și cu această ocaziune candidatul i-se dă ca dar împărătesc un iel cu briliante.

Cale ferată Zlatna-Alba-Iulia. „Közerdek“ din Aiud pretinde a ști din bună isvor, că o societate care dispune de bani vră se construiește o cale ferată ce se lege Zlatna și Alba-Iulia.

Despăgubirea regaliilor. În afacerea despăgubirii regaliilor fiind nevoită de estrase din cărțile funduare, ministrul de justiție, în urma plângerilor ce le-a primit, a ordonat, în înțelegere cu ministrul de finanțe, ca judecătorii să dea copiile necesare din cărțile funduare fără taxă de timbru, arătându-se în copii scopul pentru care se dă.

Importul de vite peste granița Galitiei a fost oprit acum vr'o patru săptămâni de către ministerul unguresc de comerț din pricina bōlei de gură și de unghii. Epidemia luând proporții tot mai mari, s'au închis granițele și către Silesia, Moravia și Austria de jos. Văgōnele ce circula la Viena și cu care se transportă vitele, se desintecteză înainte d'a se întorče, după normele esistente, fîă că bātue ori nu epidemia.

Jude ucigaș. Judele comună St. Kundi din Hajdu-Nemeti, a înjunghiat în zilele trecute pe subordonatul său, pe subjudele Paul Nyiga în urma unui schimb de vorbe. Subjudele, căruia cușitul îi pētrunse inima, muri imediat! Ucigașul s'a spēndurat după ce a comis omorul.

Falsificatori de bacnote. Precum se scrie din Timișoră, în Săn-Mihailu român s'a descoperit înainte cu vr'ună ană o bandă de falsificatori de bacnote de câte 10 fl. Gendarmeria a prins atunci pe capul bandei I. Oszo și pe cinci complici. Acum a fost prins și Const. Pordan, care punea în circulați bacnotele false. S'au găsit la el 10 mii de florini bacnote false, dice „Pester Lloyd“.

Seria conferințelor din Botoșani, ce vor mai urma înainte de Paști, în aula liceului „Laurian“ e: 1) Sâmbată 25 Martie, d. G. Const.-Vellea va vorbi despre „Religiune în evoluțiunile ei la diferitele popore.“ 2) Duminică 26 Martie d. St. Lupașcu va face o serie de „Experimente fizice“, dând și esplicațiunile necesare. 3) Duminică, 2 Aprilie, d. V. Gheorghiu va vorbi despre „Boeri și țărani înainte de 1848“.

Corespondența „Gaz. Trans.“

Valea Someșului mare, Aprilie 1889.

Domnule Redactor! Cei tari și mari întrebuințeză felii de felii de mijlōce numai ca să și potă realisa planurile urdite contra școlilor confesionale. Organele politice mai mici de prin comune prin agenții lor îndemnă și forțeză pe locuitorii de prin comune ca orbesce să se supună voiei mai marilor. Și nu arare-ori le și succede, mai vētost, când cei chemați de a lumina poporul se lasă trași pe ghiță.

Într'o corespondență ce s'a publicat în N-ru 63 ală „Gazetei“ s'a amintit, că Ilvanilor, de nu vor ceda o clasă din edificiul școlii gr. cat. pentru școlă comună, li-se va impune o repartiție de vre-o 4000 fl. Față cu amenințările de feliul acesta, mulți, cei mai mulți dintre Ilvanii au fost cuprinși de fiori reci știind, că ce dictează cei mari nu preste mult se și realizează.

tră, el consideră ca omisibilă ceea ce noi considerăm ca inomisibil.

Musica, cu puternicile ei impresiuni asupra simțului, este cu totul a lui. Dintre lucrările artistice posedă în deplină măsură plastica și melodiile poezilor tocmai așa de dulci sunt pentru el, ca și pentru cel ce are ochii cei mai buni. Maurice dela Sizeranne bucuros și adeseori citează poezii de ale poezilor din patria sa. Murmurul pădurilor și mirosul florilor sunt obiectele cele mai plătute ale imaginațiunei sale. Plăcerea unor asemenea poeme o pōte gusta orbul în măsură multă mai mare, decât omul cu vedere. Și decă orbul are destoinicia trebuincioșă, nimic nu-l pōte împedea de a se face artist și poet, chiar cum a fost Milton.

Deja aproape pe tōte terenele activității omenesci s'au ivit somități fără vedere. Am cunoscut miniștrii orbi (cum a fost d. e. Fawcett în ultimul ministeriu Gladstone), am cunoscut principii și domnitori orbi. Și cel din urmă rege al Hanoverei a fost orb și cu tōte acestea în tōtă viață sa a lucrat ca și omul cu vedere.

După Maurice dela Sizeranne, orbii

